

การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มอาชีพ
เชียงใหม่มะขาม ชุมชนบ้านจันทุน จังหวัดนครศรีธรรมราช*
GROUP MANAGEMENT UNDER THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY OF
TAMARIND WOOD CUTTING BOARD OCCUPATION GROUP IN BAN CHANG HUN
COMMUNITY, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

กาญจน์ พจนอารี¹, ปริศนา ลิขิตวัฒน์¹, จิตติมา ดำรงวัฒนะ¹, จรวยพร เหมรังษี², วิเชษฐ์ สิ้นประสิทธิ์กุล², อีรวัฒน์ ทองบุญชู²,
บุญญาดา จงละเอียด², ศักดิ์ดา ทารเทศ², ทิพย์วรรณ จันทรา^{2*}, เสรี ปานทน², สุชาติ มสันต์³, นรากร ทองแท้³
Kan Potjanaarree¹, Prisana Sikivat¹, Jittima Damrongwattana¹, Jaruyaporn Hemrangsee², Wichet Sinprasitkul², Theerawat Thongboonchu²,
Punyada Chongla-iad², Sakda Hanthet², Tippawan Chanttra^{2*}, Seree Phanton², Suchat Masant³, Narakorn Thongthae³

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช¹

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand¹

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช²

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Si Thammarat Campus, Thailand²

นักวิชาการอิสระ³

Independent Academic, Thailand³

*Corresponding author E-mail: tip06941@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพัฒนาการเกิดกลุ่มอาชีพเชียงใหม่มะขาม ชุมชนบ้านจันทุน จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของกลุ่มอาชีพเชียงใหม่มะขาม ชุมชนบ้านจันทุน จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มอาชีพเชียงใหม่มะขาม ชุมชนบ้านจันทุน จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง เป็นจำนวน 7 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 3 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลรอง จำนวน 4 คน เป็นวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเอกสาร ผลการวิจัย พบว่า 1) พัฒนาการเกิดกลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม พบว่า มี 4 ขั้นตอน คือ 1.1) ขั้นตอนตัวของกลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม 1.2) ขั้นตอนการรวมตัวกันของกลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม 1.3) ขั้นตอนการผลิตสินค้าภายในกลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม และ 1.4) ด้านขั้นตอนการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม 2) สภาพปัญหาของกลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม ดังนี้ 2.1) ปัญหาการผลิตกลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม 2.2) ปัญหาบรรจุก้นท์กลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม 2.3) ปัญหาด้านการตลาดของกลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม และ 2.4) ปัญหาด้านการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม และ 3) การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า 3.1) ความพอประมาณของกลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม 3.2) ความมีเหตุผลของกลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม 3.3) การมีภูมิคุ้มกันของกลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม และ 3.4) การมีความรู้ของกลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม 3.5) การมีคุณธรรมของกลุ่มอาชีพดานเฉียงไม้มะขาม

คำสำคัญ: การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, กลุ่มอาชีพเชียงใหม่มะขาม, ชุมชนบ้านจันทุน จังหวัดนครศรีธรรมราช

Abstract

The objectives of this study aimed to study: 1) The development for the formation of the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group of Ban Chang Hun Community in Nakhon Si Thammarat Province; 2) Problematic conditions of the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group of Ban Chang Hun Community in Nakhon Si Thammarat Province; 3) Group management under the Philosophy of Sufficiency Economy of the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group of Ban Chang Hun Community in Nakhon Si Thammarat Province. This study was qualitative research that utilized in-depth interviews. Key informants were selected using purposive sampling. They consisted of seven persons. Key informants were classified into two groups: The group of primary key informants had a total of three persons, and the group of secondary key informants had a total of four persons. The data was analyzed using documentary analysis. The results of the research found that: 1) The development for the formation of the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group found that there were four steps: 1.1) The formation stage of the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group; 1.2) The integration process of the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group; 1.3) The product production stage within the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group; and 1.4) The management process of the Tamarind Dan Qiang Occupational Group. 2) Problematic conditions of the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group were as follows: 2.1) Problems in terms of production of Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group; 2.2) Problems with packaging in the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group; 2.3) Problems in the aspect of marketing within the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group; and 2.4) Problems in the aspect of management of the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group. 3) Group management under the Philosophy of Sufficiency Economy was found as follows: 3.1) Modesty of the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group; 3.2) Reasonableness of the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group; 3.3) Self-immunity of the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group; and 3.4) Knowledgeableness of the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group; 3.5) Morality of the Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group.

Keywords: Group Management under the Philosophy of Sufficiency Economy, Tamarind Wood Cutting Board Occupation Group, Ban Chang Hun Community Nakhon Si Thammarat Province

บทนำ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ชุมชนได้ฝึกฝนประสบการณ์ใช้สติปัญญาในการปรับตัวเพื่อการดำรงชีวิตท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่มีความแตกต่างกัน ในแต่ละสังคมและวัฒนธรรมซึ่งมีการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการในการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของคนไทยภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีคุณค่าและความดีงามที่จรโล่งชีวิต และวิถีชุมชนให้อยู่ร่วมกับธรรมชาติและสภาพแวดล้อมได้อย่างกลมกลืน และสมดุสนอกจากนี้การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการกลุ่มที่เหมาะสมกับยุคสมัย (สิริอร วิชชาวุธ, 2544) ดังนั้นการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่เพียงแต่ท้องถิ่นและผู้คนเท่านั้นเท่านั้น เช่นเดียวกับชุมชนบ้านจันทุน จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้เศรษฐกิจ

พอเพียงที่หลากหลายชาวบ้านใช้ประกอบอาชีพเสริม แต่ไม่ได้ทำกันเป็นกลุ่มส่วนใหญ่ใครมีวัตถุดิบอะไรก็นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อใช้เองหรือจำหน่ายเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเชียงใหม่

ในปัจจุบันเชียงใหม่สามารถนำมาออกแบบให้เหมาะสมตามประโยชน์การใช้งาน เช่น เสริฟวางอาหาร และได้ออกแบบให้มีรูปทรงที่แปลกใหม่ทันสมัยแปลกตา และเพิ่มสีสดสวยงามลงไปทำให้เชียงใหม่ดูน่าซื้อมากยิ่งขึ้นช่วยเพิ่มมูลค่าของสินค้าได้เป็นอย่างดี (พัฒน์ บุญยรัตพันธุ์, 2547) ชุมชนบ้านจันทน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการปลูกมะขามเป็นจำนวนมากเมื่อต้นมะขามโตเต็มที่สามารนำมาแปรรูปเป็นเชียงใหม่โดยใช้ภูมิปัญญาในการทำมาผลิตเชียงใหม่โดยการหมัก และแช่น้ำเกลือภูมิปัญญาชาวบ้านในการรักษาเชียงใหม่ไม่ให้ใช้ได้นานเชียงใหม่ก่อนที่จะนำมาใช้จะต้องนำเชียงใหม่มาแช่น้ำเกลือเป็นระยะเวลาหนึ่งก่อนแล้วค่อยนำเอาออกมาตากแดดให้แห้งเมื่อแห้งดีแล้วก็พร้อมที่จะนำเอาไปใช้งาน เพราะวิธีการแช่เกลือนี้ทำให้เนื้อไม้มีความเหนียวไม่แตกง่ายเพราะคุณสมบัติของเกลือที่นั่นเองว่าเป็นภูมิปัญญาในการรักษาเนื้อไม้ให้คงทนและใช้งานได้นานและสืบทอดวิธีการนี้จากรุ่นสู่รุ่นจวบจนถึงปัจจุบันนั่นเอง (ประทีป วีรพัฒนนิรันดร์, 2540)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจเกี่ยวกับเรื่อง กลุ่มอาชีพตานเฉียงไม้มะขาม :การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพราะเป็นอาชีพที่หายากแล้วในปัจจุบันที่ทำได้ด้านเสียงด้วยภูมิปัญญาของชาวบ้านที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่สมัยก่อน และยังสร้างรายได้เลี้ยงครอบครัว เพราะใช้ต้นทุนน้อยและยังเป็นการรักษาวัฒนธรรมภูมิปัญญาของด้านเชียงใหม่ในรูปแบบของชาวบ้านเพราะสมัยนี้หายากแล้ว ผู้วิจัยก็หวังว่าการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจและยังเป็นการอนุรักษ์การทำตานเฉียงไม้มะขามภูมิปัญญาชาวบ้านและสืบทอดต่อไปอย่างยาวนาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการเกิดกลุ่มอาชีพตานเฉียงไม้มะขาม ชุมชนบ้านจันทน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของกลุ่มอาชีพตานเฉียงไม้มะขาม ชุมชนบ้านจันทน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มอาชีพตานเฉียงไม้มะขาม ชุมชนบ้านจันทน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มอาชีพตานเฉียงไม้มะขาม ชุมชนบ้านจันทน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.ด้านขอบเขต

1.1 ขอบเขตด้านประชากร (Population)

- 1.1.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ประชาชนกลุ่มอาชีพตานเฉียงไม้มะขาม ชุมชนบ้านจันทน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวน 3 คน ได้แก่ นายภาคภูมิ ดิณพพรณ นางราตรี คล้ายทองคำ นางมาลี พงษ์พรรค
- 1.1.2 ผู้ให้ข้อมูลรอง คือ ผู้ที่ส่งเสริม และสนับสนุนการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีจำนวน 4 คน ได้แก่ นายชำนาญ ลักษณะชญา (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ) นายอนุสรณ์ รักชาติ (ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 14) นายประสิทธิ์ บุญเลิศ (เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน) นางรัตนา พงศ์ประดิษฐ์ (เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน)

1.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1.2.1 พัฒนาการการเกิดกลุ่มอาชีพตานเฉียงไม้มะขาม
- 1.2.2 สภาพปัญหาของกลุ่มอาชีพตานเฉียงไม้มะขาม
- 1.2.3 การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ด้านเครื่องมือรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องบันทึกภาพ เป็นการใช้อุปกรณ์ถ่ายภาพเพื่อถ่ายรูปไว้เป็นหลักฐานในการวิจัย เพราะขณะสัมภาษณ์อาจจะต้องใช้อุปกรณ์ในการเก็บภาพเพื่อนำมาใช้ในการวิจัย

2.2 บันทึกการสังเกต เป็นแบบที่ใช้ในการสังเกตในขณะที่สัมภาษณ์ หรือเพื่อสังเกตการตอบคำถามของผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าตอบตรงประเด็นและตามข้อมูลจริงเท็จ เป็นการสังเกตกำหนดแนวทางโดยการใช้สายตา

2.3 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบที่ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามไว้เพื่อต้องการเก็บบันทึกข้อมูลในการวิจัยพร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุด และตรงประเด็นมากที่สุด

2.4 เครื่องบันทึกเสียง เป็นการบันทึกเสียงตอนสัมภาษณ์ เนื่องจากบางครั้งการจดบันทึกที่ระหว่างสัมภาษณ์ไม่ทัน ก็ยังมีเครื่องบันทึกเสียงเป็นเครื่องสำรองข้อมูลได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 สำรวจพื้นที่ในชุมชนเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นก่อน หลังจากนั้นจึงไปสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มสตรีบ้านไทรเพหาญ

3.2 สร้างความสัมพันธ์ และแนะนำตัวเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่การปรับตัวให้เข้ากับชุมชน

3.3 ประสานงานโดยใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลรายละเอียดแบบเจาะลึกโดยนัดวัน เวลา และสถานที่ จากนั้นผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลและรายละเอียดแต่ละประเด็น โดยพบปะพูดคุยกับกลุ่มเป้าหมาย พร้อมถ่ายภาพประกอบ

3.4 รวบรวมวิเคราะห์ และสรุปผล หากปรากฏว่าขาดรายละเอียดข้อมูลส่วนใดก็ไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มอาชีพเชียงใหม่มะขาม ชุมชนบ้านจันทน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบเนื้อหาอย่างถูกต้องเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้เนื้อหาที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ผู้ทำการวิจัยทำการศึกษา และนำมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. พัฒนาการการเกิดกลุ่มอาชีพตานเคียงไม้มะขาม

1.1 ขั้นตอนตัวของกลุ่ม

การศึกษาเรื่อง การกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มอาชีพเชียงใหม่มะขาม ชุมชนบ้านจันทน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

“แต่ก่อนไม่ลำบากการหาเงินก็สะดวก มีความอุดมสมบูรณ์แต่ก่อนมีจำนวนคนไม่มากการหาเงินก็สะดวกมาเรื่อย ๆ ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลง มีผู้คนจำนวนมากขึ้นการถมดินปลูกบ้านเรือนก็มากขึ้นจากพื้นที่ที่เคยหาอาหารก็กลายเป็นที่อยู่อาศัยหมดแล้ว” (นายภาคภูมิ ตินพรรณ, 2565)

“เมื่อก่อนชุมชนแห่งนี้ได้ปลูกต้นมะขามไว้เป็นจำนวนมากสองข้างทางยาวถนนจะเห็นได้ว่ามีแต่ต้นมะขามเพราะที่เค้าปลูกต้นมะขามเพื่อที่จะให้ร่มเงาแก่การสัญจรรถไปมาและไม้มะขามก็มีความคงทนและแข็งแรงมาก” (นางราตรี คล้ายทองคำ, 2565)

“บ้านท่าเรือได้มีการพัฒนาทำถนนหนทางเพื่อการสัญจรรถให้มีความสะดวกขึ้นก็เลยตัดสินใจไต่ถามมะขามสองข้างทาง ชาวบ้านจึงเกิดแนวคิดที่ว่ามะขามมีความคงทนและแข็งแรงกว่าไม้อื่น ๆ จึงรวมตัวกันนำมะขามมาทำเป็นดานเสียบ” (นางมาลี พงษ์พรก, 2565)

“ในปัจจุบันนี้ชาวบ้านเริ่มหมดไม้มะขามในการทำดานเสียบแล้ว จึงทำให้กลุ่มมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง เพราะทรัพยากรไม่เพียงพอต่อความต้องการแล้ว จึงมีกลุ่มอยู่ 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ในท่าเรือเท่านั้น” (สุพัสรา บุญช่วย, 2565)

สรุปได้ขั้นก่อตัวของกลุ่ม พบว่า การจัดตั้งกลุ่มทำดานเสียบไม้มะขามนั้นมีอย่างยาวนานมาแล้ว ตั้งแต่บรรพบุรุษมายังรุ่นลูกหลานได้มีอาชีพที่สืบทอดกันมาหาเลี้ยงครอบครัวได้เป็นอย่างดี ต่อไปทรัพยากรหรือต้นมะขามได้มีจำนวนที่ลดน้อยลงก็ส่งผลต่อชาวบ้าน บางรายก็ล้มเลิกการทำไปอาชีพนี้เป็นอาชีพที่สุจริตหน้าอนุรักษ์และหน้าส่งเสริมอย่างยิ่ง

1.2 ขั้นตอนการปฏิบัติ

การศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มอาชีพเสียบไม้มะขาม ชุมชนบ้านจันทน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

“หลังจากที่ทุกคนได้พูดคุยแสดงความคิดเห็นหรือข้อแลกเปลี่ยนพูดคุยร่วมกัน จึงได้รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่ม กลุ่มได้พูดคุยตกลงกันว่าต้องมีการวางแผน วางกฎระเบียบในการทำงานร่วมกัน และวางแผนแนวทางในการทำงานของกลุ่ม” (นายภาคภูมิ ตินพรรณ, 2565)

“หลังจากที่ได้พูดคุยกันแล้วได้มีการนัดรวมกลุ่มกันบ่อยครั้งเพื่อมาปรึกษาหารือกัน” (นางราตรี คล้ายทองคำ, 2565)

“รวมกลุ่มกันทำดานเสียบไม้มะขาม โดยวางแผนแนวทางการทำงาน แยกตามหน้าที่การปฏิบัติงาน โดยตนได้รับมอบหมายว่าอยู่หน้าที่อะไร ทำอะไรบ้าง” (นางมาลี พงษ์พรก, 2565)

สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ ได้ว่า การทำงานนั้นต้องอาศัยและพึ่งพากันเหมือนพี่เหมือนน้อง เพื่องานจะได้ออกมาดีและสำเร็จตามเป้าที่ตั้งไว้งานออกมามีคุณภาพ

ภาพที่ 1 ขั้นตอนในการเลื่อยไม้มะขาม และขัดหน้าไม้ให้มีความเรียบ

1.3 ขั้นการขายตัว

“เมื่อก่อนชุมชนแห่งนี้เป็นชุมชนที่มีการคมนาคมทางเรือไปไหนมาไหนก็ใช้เรือในการเดินทาง ผู้คนอยู่กันอย่างเป็นพี่เป็นน้องรักใคร่ปรองดองกัน และต่อมาได้มีการพัฒนาให้มีถนนหนทางสะดวกในการเดินทางมากขึ้น” (นายภาคภูมิ ตินพรรณ, 2565)

“แต่ก่อนประชาชนมีความรักสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในปัจจุบันแยกกันอยู่แต่ละคนก็มีอาชีพของตัวเองทำมาหากินกันไป” (นางราตรี คล้ายทองคำ, 2565)

“บ้านท่าเรือเรามีความอุดมสมบูรณ์มากด้านการเกษตรคนในชุมชนมีความอดทนและขยัน” (นางมาลี พงษ์พรรค, 2565)

ขั้นการขยายตัว สรุปได้ว่า การขยายตัวนั้นเกิดจากการปรับปรุงพัฒนาฝีมือในการทำงานต้องมีความคล่องตัวในการทำงาน ไม่เปื้อนเปื้อนใครอยู่กันแบบรักใคร่กลมเกลียวกันจะส่งผลต่องานและงานออกมาดี

ภาพที่ 2 สินค้ามีการจำหน่ายทั้งปลีก และส่ง อีกทั้งยังมีการพัฒนาวางขายสินค้าทางระบบออนไลน์อีกด้วย

2. สภาพปัญหาของกลุ่มอาชีพตานเฉียงไม้มะขาม

2.1 สภาพปัญหาการผลิต

“ทางกลุ่มมีปัญหาในด้านการผลิต เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ไม่มีความทันสมัย ทำให้ผลิตออกมาช้า นอกจากนี้แล้วยังมีปัญหาเกี่ยวกับวัตถุดิบ ที่หามาทำด้านฉกค่อนข้างยากแล้วในปัจจุบัน” (นายภาคภูมิ ตินพรรณ, 2565)

“เครื่องจักรที่ใช้ทำงานก็มีระยะเวลาที่นานมากแล้วถ้าเกิดจะซื้อใหม่ก็ราคาค่อนข้างที่จะสูงมาก” (นางราตรี คล้ายทองคำ, 2565)

“มลพิษที่เตาเผาตานเฉียงส่งผลต่อสุขภาพร่างกายของคนในพื้นที่ใกล้เคียงในขณะที่เลื่อยไม้และรวมไปถึงฝุ่นที่ทำการเลื่อยไม้กระจายไปทั่ว” (นายภาคภูมิ ตินพรรณ, 2565)

สรุปได้ว่า สภาพปัญหาของกลุ่ม ด้านปัญหาการผลิต พบว่า หลัก ๆ แล้ว พบว่า มีเสียงดังรบกวนชาวบ้านทำให้เป็นที่ไม่พอใจในบางส่วนแต่ส่วนมากคนในพื้นที่จะชินกับเสียงเลื่อยเพราะไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหานี้ได้ในเรื่องของเสียงของการทำงานของเครื่องจักร

ภาพที่ 3 รูปตานเฉียงไม้มะขามที่เสร็จสิ้นกระบวนการทำแล้ว และพร้อมที่จะจำหน่ายสินค้าต่อไป

2.2 สภาพปัญหาในการบรรจุภัณฑ์

“दानเฉียงจะไม่มีการทำลวดลายและเป็นสิ่งที่ไม่จ้องใช้การบรรจุอะไรใด ๆ เพราะทำเสร็จก็สามารถวางจำหน่ายได้เลย” (นายภาคภูมิ ตินพรรณ, 2565)

สรุปได้ว่า สภาพปัญหาบรรจุภัณฑ์ทางกลุ่มไม่มีปัญหาในด้านนี้เพราะการทำदानเฉียงเป็นการทำที่ขั้นตอนมีไม่มากและไม่ซับซ้อนในการทำ เมื่อทำเสร็จก็สามารถวางจำหน่ายได้เลย

2.3 สภาพปัญหาด้านการตลาด

“พ่อค้าคนกลางจะได้ราคาดีที่รับจากเราไปจำหน่ายต่ออยู่ที่เค้าจะวางราคาตามขนาดของदानเฉียงเลย ” (นายภาคภูมิ ตินพรรณ, 2565)

“บางทีก็ทำदानเฉียงไม่ทันต่อความต้องการ การทำงานจะต้องเน้นคนงานที่มีความชำนาญพอสมควรเพื่อทันเวลา” (นางราตรี คล้ายทองคำ, 2565)

“จะมีเป็นบางช่วงที่ขายไม่ได้บ้างเพราะปัจจุบันผู้คนค่อนข้างที่ประหยัดการใช้จ่ายแต่दानเฉียงเป็นสิ่งที่ผลิตแล้วไม่มีวันเน่าเสียเลยไม่ส่งผลกระทบต่ออะไรมากมาย” (นางมาลี พงษ์พรรค, 2565)

สรุปได้ว่า สภาพปัญหาด้านการตลาดความต้องการซื้อจะสูง การผลิตจะช้าเนื่องจากไม่มีสิ่งที่อำนวยความสะดวกในการทำदानเฉียง

3. การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มอาชีพदानเฉียงไม้มะขาม

- 3.1 การบริหารจัดการกลุ่มด้วยความพอประมาณ
- 3.2 การบริหารจัดการกลุ่มด้วยความมีเหตุผล
- 3.3 การบริหารจัดการกลุ่มด้วยการมีภูมิคุ้มกัน
- 3.4 การบริหารจัดการกลุ่มด้วยการมีความรู้
- 3.5 การบริหารจัดการกลุ่มด้วยการมีคุณธรรม

“มีการนำไม้มะขาม มาทำเป็นदानเฉียงเพื่อที่จะสร้างรายได้เสริมให้กับตัวเอง และคนในครอบครัว โดยมีคนรับซื้อदानเฉียงไปขายต่อ” (นายภาคภูมิ ตินพรรณ, 2565)

“เปิดโอกาสให้คนทั่วไปและคนในชุมชนหรือเด็กที่สนใจในการทำदानเฉียง เพื่อเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาไม่ให้สูญหาย และคนที่สนใจก็เอาไปประกอบเป็นอาชีพได้” (นางราตรี คล้ายทองคำ, 2565)

“นำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนที่มีอยู่มาแปรรูปและสอนให้คนในชุมชนสามารถทำदानเฉียงเพื่อนำมาใช้และสร้างรายได้” (นางมาลี พงษ์พรรค, 2565)

อภิปรายผล

1. พัฒนาการการเกิดกลุ่ม 1) ขั้นตอนตัวของกลุ่ม พบว่า กลุ่มเริ่มจากการพูดคุยเรื่องปัญหาการว่างงานและรายได้ไม่เพียงพอในการเลี้ยงดูครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปาริชาติ วลัยเสถียร เรื่อง กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา กล่าวว่าขั้นตอนของกลุ่มที่เกิดจากการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจนกระทั่งกลายเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกให้ตระหนักสิ่งที่เผชิญอยู่ เกิดแกนนำในการประสานความสนใจร่วมในการรวมกลุ่ม (ปาริชาติ วลัยเสถียร, 2541) พบว่า สอดคล้องกับการศึกษาของ บัณฑิต อ่อนดำ เรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาชนบท กล่าวว่า ประสพการณ์จากโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในงานพัฒนา (SFPP) พบว่า กระบวนการกระตุ้นให้เกิดกลุ่มของเกษตรกรรายย่อยนั้น ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การ

เตรียมกลุ่ม (pre group stage) ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่เกษตรกรตำบลเข้าไปสร้างความคุ้นเคย การยอมรับ และความไว้วางใจ จากชุมชน (บันชร อ่อนดำ, 2533) รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรา ปะลาวัน เรื่องการดำรงอยู่ของกลุ่มอาชีพในชุมชนผู้ประสพภัยคลื่นยักษ์สึนามิ : กรณีศึกษากลุ่มเครื่องแกงตำมือบ้านเกาะมุกด์ ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง พบว่า หลังจากที่ชุมชนบ้านเกาะมุกด์ได้รับความเสียหายจากคลื่นยักษ์สึนามิ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 และชุมชนได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการช่วยเหลือให้ตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อให้ชาวบ้านมีรายได้เสริม เนื่องจากรายได้จากการประมงซึ่งเป็นอาชีพหลักลดน้อยลง ปัจจัยภายในที่สนับสนุนการดำรงอยู่ของกลุ่ม ได้แก่ การจัดตั้งกลุ่มนั้นเกิดจากความต้องการของสมาชิกกลุ่มที่ต้องการมีรายได้เสริม และได้ลดจากการประสพภัยสึนามิ เนื่องจากได้พบปะกันเมื่อมีการรวมกลุ่ม (มยุรา ปะลาวัน, 2550) 2) ขั้นตอนการปฏิบัติ พบว่า ขั้นตอนการปฏิบัติได้รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขึ้นมาโดยวางแผน และกฎระเบียบของกลุ่ม วางแนวทางการทำงาน และเริ่มลงมือปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ และเป็นวิสาหกิจที่ดำเนินการมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนและขยายผลไปยังชุมชนใกล้เคียง 3) ขั้นตอนการขยายตัวของกลุ่ม ได้รับการตอบกลับของลูกค้า และมีการผลิตมากขึ้นจากเดิมหลายเท่า การบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กรชุมชน เพื่อให้มีความเข้มแข็งและประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่องค์กรนั้นตั้งไว้ โดยสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น กรมการพัฒนาชุมชน ได้อธิบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มหรือองค์กรชุมชน 4) ขั้นตอนการมีส่วนร่วม พบว่า กลุ่มประสบผลสำเร็จมีรายได้เสริมสามารถเลี้ยงดูครอบครัวตนเองได้ตามคนในกลุ่มให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนนั้น เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มของชาวบ้านในชุมชนพร้อมกับการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ไม่จำเป็นต้องอาศัยวิธีการผลิตที่ซับซ้อน มุ่งหวังเพียงตลาดในชุมชนก่อนในเบื้องต้น ทั้งนี้วิสาหกิจชุมชนมีลักษณะใกล้เคียงกับธุรกิจชุมชนในประเด็นการ

2. สภาพปัญหาของกลุ่ม 1) ปัญหาการผลิต ทางกลุ่มมีปัญหาในด้านการผลิต เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ไม่มีความทันสมัย ทำให้ผลิตออกมาช้า นอกจากนี้แล้ว ยังมีปัญหาเกี่ยวกับวัตถุดิบ ที่หามาทำด้านเลี้ยงค่อนช้างยากแล้วในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทิพย์ เรืองกุล เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาที่เกิดจากกิจกรรมการผลิตหรือที่ต้องอาศัยฝีมือ และความชำนาญ และปัญหาด้านเงินทุนที่มีไม่เพียงพอ ปัญหาที่เกิดจากกิจกรรมการค้า และการบริการ กลุ่มยังไม่มีแนวคิดในการผลิตของกลุ่มเชิงธุรกิจ ไม่มีการพัฒนากระบวนการผลิตที่ใช้เทคโนโลยี วิชาการเข้ามาช่วย (อรทิพย์ เรืองกุล, 2547) หรือสภาพแวดล้อมทางแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรมที่ได้มีการพัฒนาการสืบสานกันมา 2) สภาพปัญหาการบริหารจัดการ พบว่า ขณะที่ทำการผลิตนั้นเครื่องเลื่อยจะมีเสียงดังรบกวนชาวบ้านละแวกนี้เป็นอย่างมาก โดยที่การทำงานเป็นทีมที่ดี บุคคลในทีมจะต้องทำงานร่วมกัน โดยทุกคนในทีมจะต้องทุ่มความคิด ทุ่มแรงกายเพื่องานหรือเพื่อความสำเร็จของงาน โดยไม่ถือว่าเป็นผลงานของตนเองเพียงคนเดียวแต่ผลงานทั้งหมดเป็นของทีม และทีมที่ดีควรสร้างบรรยากาศในการทำงานให้มีความไว้วางใจกัน เชื่อใจกัน มีความผูกพันกันจนก่อให้เกิดความรักความสามัคคี กันในทีม จนเมื่อทีมมีประสิทธิภาพในการทำงาน ผลประโยชน์ที่ทีมและองค์กรจะได้รับก็คือ การทำงานจะมีพลังอย่างมากมายมหาศาล 3) สภาพปัญหาด้านการตลาด พบว่า ไม่มีปัญหาผลการตอบรับจากการจำหน่ายดีมาก และรายได้ดีขึ้นหาเลี้ยงครอบครัวได้สบาย ๆ กล่าวได้ว่า ภายใต้กระแสโลกยุคดิจิทัลเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วซึ่งเป็นความท้าทายหนึ่งที่ผู้ประกอบการไทยในทุกระดับต้องมีการปรับตัว และเรียนรู้เพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงอีกทั้งยังเป็นโอกาสทางธุรกิจที่จะขยายตลาดให้กว้างขวางมากขึ้น ผู้ประกอบการชุมชนควรมีการเตรียมความพร้อม พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ บรรลุภัณฑ์ให้มีความทันสมัย สวยงาม และพร้อมหาช่องทางทางการตลาดให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย เพื่อการจัดจำหน่ายและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นในการจัดการด้านการตลาดของผลิตภัณฑ์ชุมชน ควรมีการจัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและการขยายช่องทางการจัดจำหน่ายให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มโอกาสและช่องทางการเข้าถึงผู้บริโภค 4) สภาพปัญหาการบริหารจัดการกลุ่ม พบว่า คนในกลุ่มบางส่วนก็ขยันทำงาน บางส่วนก็ขี้เกียจในการ

ทำงานทำให้การทำงานช้าลง ให้แนวคิดว่าการทำงานกลุ่มหรือเป็นทีม เป็นสิ่งสำคัญที่กำลังได้รับความสนใจมาก ในปัจจุบัน มีการนำไปใช้ปฏิบัติ กันอย่างแพร่หลายทั้งในองค์กรของรัฐและเอกชนการสร้างทีมจึงเป็นสิ่งท้าทาย ผู้บริหารที่จะแสวงหากลยุทธ์และทรัพยากรทั้งหลายมาสนับสนุน แนวทางการพัฒนาทีมงาน การได้ศึกษาที่มา แนวคิดการสร้างทีมงาน ซึ่งเป็นผลทำให้ทราบมิติของทีมงานที่มีประสิทธิภาพและสามารถเปลี่ยนได้ เหล่านั้นมาเป็น แนวทางลงสู่การปฏิบัติได้ในที่สุด

3.การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่ม 1) การบริหารจัดการกลุ่มด้วยความพอประมาณ มีการนำไม้ระฆัง มาทำเป็นด้นเฉียงเพื่อที่จะสร้างรายได้เสริมให้กับตัวเอง และคนในครอบครัว โดยมีคนรับซื้อด้นเฉียงไปขายต่อ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมยศ นาวิการ กล่าวว่าการบริหารจัดการหมายถึง กระบวนการของการวางแผนการจัดองค์กร การมีส่วนร่วม การควบคุมกำลัง ความพยายามของสมาชิกขององค์กร และการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จของเป้าหมายองค์กรที่กำหนดไว้นั้นเป็นกระบวนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอย่างมีระบบโดยใช้ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ “แนวทางในการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ด้านองค์ประกอบทางสังคม” (สมยศ นาวิการ, 2538) กล่าวคือ การมีส่วนร่วมของทุกคนในกลุ่ม เป็นการพัฒนาสมาชิกกลุ่มให้มีความรู้และทัศนคติสมาชิกกลุ่มทุกคน มีความ จำเป็นที่จะต้องมาอยู่ร่วมกันเป็นสังคมเพื่อตอบสนองความต้องการในด้านต่าง ๆ ต้องมีการจัดระเบียบทางสังคมเพื่อให้กลุ่มอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและมีความสุข 2) การบริหารจัดการกลุ่มด้วยความมีเหตุผล แต่ก่อนไม่ลำบากการหา กินก็สะดวก มีความอุดมสมบูรณ์เดิมนั้นคนเริ่มมากระชากเพิ่มมากขึ้น 3) การบริหารจัดการกลุ่มด้วยการมี ภูมิคุ้มกันเงินที่หามาได้ก็ต้องรู้จักอดออม เพราะถ้าใช้จ่ายเงินมากหว่าหาเงินก็ไม่เพียงพออยู่ดี ดังนั้นต้องรู้จักความ พอดี พอประมาณ (สมพงษ์ เพื่องอารมณ, 2550) กล่าวว่าการปัจจุบันโครงสร้างเศรษฐกิจไทยมีความเชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจและสังคมโลกมากขึ้น จึงทำให้มีความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัยภายนอก ในขณะที่ความสามารถใน การแข่งขันของประเทศปรับตัวช้า เนื่องจากการยกระดับห่วงโซ่มูลค่าการผลิตเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ สู่อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมยังดำเนินการได้น้อย ทำให้ฐานการผลิตเกษตร อุตสาหกรรม และบริการมีผลิตภาพการผลิตต่ำประกอบกับประเทศไทยยังประสบปัญหาคุณภาพในเกือบทุกด้าน 4) การบริหารจัดการกลุ่มด้วยการมีความรู้ด้วยประสบการณ์ในการทำงานนั้นมีมากพอสมควรคนในกลุ่มจึงมี ความรู้ที่หนาแน่นในการทำงานเป็นการเรียนรู้ระหว่างการทำงานแล้วแต่ว่าคนไหนเก็บเกี่ยวได้มากหรือน้อยบาง คนเอาไปเป็นอาชีพหลักเลยก็มี แม้มีการผลิตสินค้าหลากหลายชนิดแต่สินค้าบางชนิดยังมีข้อจำกัดด้านคุณภาพ ปริมาณการผลิต ขาดการออกแบบและการมีตราเครื่องหมายที่เป็นของไทยโดยตรง ขาดนวัตกรรมด้านการผลิตสินค้าและ บริการอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงการบริหารจัดการขึ้นอยู่กับแต่ละชุมชนไม่มีหลักหรือแบบอย่างที่น่านอน การมีผู้นำ ชุมชนที่ขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดการสนับสนุนจากภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ขณะเดียวกันต้องยอมรับข้อเท็จจริง ที่ว่า มีวิสาหกิจชุมชนส่วนหนึ่งที่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรและต้องล้มเลิกการดำเนินไปในทุก ๆ รอบปี จาก ปัญหาดังกล่าวข้างต้น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยแก้ปัญหาได้ เนื่องจากเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและ บริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ความ พอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่ต้องมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการ มีผลกระทบใด ๆ จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง (สมพงษ์ เพื่องอารมณ, 2550) สรุปได้ว่า การพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของกลุ่มด้นเฉียงจะต้องมีการวางแผนทำงานร่วมกันด้วยความตั้งใจของกลุ่มบุคคลอย่างร่วมแรงร่วมใจเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ร่วมกันอย่างมีเหตุผล

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 4 การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากภาพที่ 2 อธิบายได้ว่า การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มอาชีพเชียงใหม่มะขาม ชุมชนบ้านจันทน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้เศรษฐกิจพอเพียงที่หลากหลายชาวบ้านใช้ประกอบอาชีพเสริม แต่ไม่ได้ทำกันเป็นกลุ่มส่วนใหญ่ใครมีวัตถุดิบอะไรก็นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อใช้เองหรือจำหน่ายเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเชียงใหม่มะขามและ ในปัจจุบันเชียงใหม่มะขามสามารถนำมาออกแบบให้เหมาะสมตามประโยชน์การใช้งาน เช่น เสริฟวางอาหาร และได้ออกแบบให้มีรูปทรงที่แปลกใหม่ทันสมัยแปลกตา และเพิ่มสีสดสวยงามลงไปทำให้เชียงใหม่มะขามยิ่งขึ้นช่วยเพิ่มมูลค่าของสินค้าได้เป็นอย่างดี ชุมชนบ้านจันทน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการปลูกมะขามเป็นจำนวนมากเมื่อต้นมะขามโตเต็มที่ที่สามารถนำมาแปรรูปเป็นเชียงใหม่มะขามโดยใช้ภูมิปัญญาในการทำมาผลิตเชียงใหม่มะขามโดยการหมัก และแช่น้ำเกลือภูมิปัญญาชาวบ้านในการรักษาเชียงใหม่ไม่ให้ขึ้นได้นานเชียงใหม่ก่อนที่จะนำมาใช้จะต้องนำเชียงใหม่มาแช่น้ำเกลือเป็นระยะเวลาหนึ่งก่อนแล้วค่อยนำเอาออกมาตากแดดให้แห้งเมื่อแห้งดีแล้วก็พร้อมที่จะนำเอาไปใช้งาน เพราะวิธีการแช่เกลือนี้ทำให้เนื้อไม้มีความเหนียวไม่แตกง่ายเพราะคุณสมบัติของเกลือที่ตนเองนับว่าเป็นภูมิปัญญาในการรักษาเนื้อไม้ให้คงทนและใช้งานได้นานและสืบทอดวิธีการนี้จากรุ่นสู่รุ่นจวบจนถึงปัจจุบันนั่นเอง

สรุปและข้อเสนอแนะ

การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มอาชีพเชียงใหม่มะขาม ชุมชนบ้านจันทน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่า 1) พัฒนาการเกิดกลุ่มอาชีพตานเฉียงงี่มะขาม พบว่า มี 4 ขั้นตอน คือ 1.1) ขั้นตอนก่อตัวของกลุ่มอาชีพตานเฉียงงี่มะขาม 1.2) ขั้นตอนการรวมตัวกันของกลุ่มอาชีพตานเฉียงงี่มะขาม 1.3) ขั้นตอนการผลิตสินค้าภายในกลุ่มอาชีพตานเฉียงงี่มะขาม และ 1.4) ด้านขั้นตอนการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพตานเฉียงงี่มะขาม 2) สภาพปัญหาของกลุ่มอาชีพตานเฉียงงี่มะขาม ดังนี้ 2.1) ปัญหาการผลิตกลุ่มอาชีพตานเฉียงงี่มะขาม 2.2) ปัญหาบรรจุภัณฑ์กลุ่มอาชีพตานเฉียงงี่มะขาม 2.3) ปัญหาด้านการตลาดของกลุ่มอาชีพตานเฉียงงี่มะขาม และ 2.4) ปัญหาด้านการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพตานเฉียงงี่มะขาม และ 3) การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า 3.1) ความพอประมาณของกลุ่มอาชีพตานเฉียงงี่มะขาม 3.2) ความมีเหตุผลของกลุ่มอาชีพตานเฉียงงี่มะขาม 3.3) การมีภูมิคุ้มกันของกลุ่มอาชีพตานเฉียงงี่มะขาม และ 3.4) การมี

ความรู้ของกลุ่มอาชีพตานเฌียงไม้มะขาม 3.5) การมีคุณธรรมของกลุ่มอาชีพตานเฌียงไม้มะขาม ข้อเสนอแนะต่อกลุ่มอาชีพตานเฌียงไม้มะขาม 1) ควรจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ในชุมชนเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการใช้ประโยชน์จากต้นมะขาม (ตานเฌียง) 2) สถานศึกษาควรผลักดันหรือเปิดสอนให้เกิดการเรียนรู้ปฏิบัติการนอกห้องเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น 3) ควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากต้นมะขาม เช่น การแกะสลักไม้มะขาม การทำจานไม้มะขาม ช้อน หรือถาดรองอาหารจากไม้มะขาม ข้อเสนอแนะต่อชุมชน 1) ส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความรู้ในเรื่องกระบวนการทำตานเฌียงไม้มะขาม 2) ชุมชนควรมีการปลูกต้นมะขามมากยิ่งขึ้น เพื่อนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการทำเฌียง และเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน 3) ควรส่งเสริมให้ชุมชนถ่ายทอดความรู้และวิธีการทำไปยังรุ่นสู่รุ่น ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน 1) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้างควรเข้ามาส่งเสริมในการพัฒนาอาชีพให้มีระบบแบบแผนที่มีมั่นคงมากขึ้น 2) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้างควรให้มีการจัดประชาสัมพันธ์ให้คนทั้งภายในชุมชน และภายนอกชุมชนได้รู้จักตานเฌียงมากยิ่งขึ้น 3) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือควรมีการสร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็งให้มากยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรมีการศึกษาปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพของประชาชนบ้านท่าเรือ หมู่ที่ 14 ตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิปัญญาให้ทันกับยุคสมัยใหม่ เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- นางมาลี พงษ์พรก. (1 ตุลาคม 2565). การกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มอาชีพเฌียงไม้มะขาม ชุมชนบ้านจันทุน จังหวัดนครศรีธรรมราช . (กาญจน์ พจนอารี, ผู้สัมภาษณ์)
- นางราตรี คล้ายทองคำ. (1 ตุลาคม 2565). การกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มอาชีพเฌียงไม้มะขาม ชุมชนบ้านจันทุน จังหวัดนครศรีธรรมราช. (กาญจน์ พจนอารี, ผู้สัมภาษณ์)
- นายภาคภูมิ ดิณพรรณ. (1 ตุลาคม 2565). การกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มอาชีพเฌียงไม้มะขาม ชุมชนบ้านจันทุน จังหวัดนครศรีธรรมราช . (กาญจน์ พจนอารี, ผู้สัมภาษณ์)
- บัณฑิต อ่อนดำ. (2533). ยุทธศาสตร์การพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประทีป วีรพัฒน์นิรันดร์. (2540). เศรษฐกิจชุมชน: ทางรอดที่ยั่งยืนของชาติ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร. (2541). เอกสารประกอบการศึกษาวิชา สค. 651 ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พัฒน์ บุญยรัตพันธุ์. (2547). การสร้างพลังชุมชนโดยกระบวนการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- มยุรา ปะลาวัน. (2550). การดำรงอยู่ของกลุ่มอาชีพในชุมชนผู้ประสบภัยคลื่นยักษ์สึนามิ: กรณีศึกษากลุ่มเครื่องแกงตำมือบ้านเกาะมุกด์ ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- สมพงษ์ เพื่องอรณ. (2550). บรรจุภัณฑ์กับการส่งออก. กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักส์.
- สมยศ นาวิการ. (2538). การบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.
- สิริอร วิชชาวุธ. (2544). จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: อ.
- สุพัสรา บุญช่วย. (1 ตุลาคม 2565). การกลุ่มภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มอาชีพเฌียงไม้มะขาม ชุมชนบ้านจันทุน จังหวัดนครศรีธรรมราช. (กาญจน์ พจนอารี, ผู้สัมภาษณ์)
- อรทิพย์ เรืองกุล. (2547). กลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.